

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 21Csp/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417206747
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Auxt
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6417206747.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jánom Auxtom v právnej veci žalobcu: Y. S., nar. XX. W. XXXX, trvale bytom C. XX/X, XXX XX C. S., právne zast.: Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom Zámocká 35, 811 01 Bratislava, IČO: 46 962 000, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Patrik Podhorský, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Andrea Cviková, o návrhu žalobcu na primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 140,00 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalobu v časti žalobného návrhu žalobcu o primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 140,00 Eur **z a m i e t a**.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov prvoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

III. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Okresnom súde Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) dňa 05. mája 2017 domáhal od žalovaného zaplata sumy 1 064,41 Eur titulom bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 30. januára 2018, doručeným okresnému súdu dňa 02. februára 2018 rozšíril žalobu o primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 140,00 Eur.

2. Okresný súd dňa 22. februára 2018 vo veci rozhodol rozsudkom č. k. XXCsp/X/XXXX-XX (ďalej len „rozsudok“) tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. XXCo/XXX/XXXX-XXX z 22. mája 2019 rozsudok okresného súdu v časti o zaplata sumy 1 064,41 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu potvrdil a v časti o zaplata primeraného finančného zadost'učinenia v sume 1 140,00 Eur a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zaujal taký právny názor, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je vôbec odôvodnené a potom nie je ani preskúmateľné odvolacím súdom v časti, kde okresný súd zamietol žalobu žalobcu na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

3. Žalobca svoj nárok na priznanie finančného zadost'učinenia odôvodnil tým, že v konaní vedenom na okresnom súde sp. zn. XXC/XX/XXXX, v ktorom žalovaný žaloval žalobcu na zaplata sumy 827,89 Eur s príslušenstvom, úspešne uplatnil porušenie jeho práva, čím splnil hmotnoprávnu podmienku

tohto inštitútu, a preto mu patrí primerané finančné zadosťučinenie. Sumu finančného zadosťučinenia odôvodnil charakterom zásahu do jeho práv, ako aj nárokom v sume 827,89 Eur, ktorý uplatnil žalovaný voči nemu v pôvodnom súdnom konaní (sp. zn. XXC/XX/XXXX) napriek tomu, že úver preplatil o sumu 1 064,41 Eur, podal voči nemu žalovaný žalobu o zaplatenie sumy 827,89 Eur, čo spolu znamená, že sa žalovaný chcel obohatiť o sumu 1 892,30 Eur (1 064,41 Eur + 827,89 Eur). Z tejto sumy považuje 60% za primerané finančné zadosťučinenie, teda 1 135,38 Eur, zaokrúhlene sumu 1 140,00 Eur. Rovnako poukázal aj na sankčnú, nie len satisfakčnú funkciu tohto nároku. Na podporu svojich tvrdení poukazuje na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov, ako napr. Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/350/2015 zo dňa 31. marca 2016, sp. zn. 20Co/96/2016 z 28. októbra 2013 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/44/2019 z 21. mája 2019.

4. Žalovaný k nároku na primerané finančné zadosťučinenie uvádza, že z citovaného rozhodnutia žalobcom nevyplýva konkrétny právny záver o úspešnosti spotrebiteľa, ani konštatovanie o porušení práva spotrebiteľa. Žalovaný popiera dôvodnosť tohto nároku.

5. Okresný súd nariadil na deň 20. júna 2019 pojednávanie a konal v neprítomnosti strán sporu. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu sp. zn. XXCsp/X/XXXX, sp. zn. XXC/XX/XXXX a zistil tento skutkový stav.

6. Z vykonaného dokazovania na pojednávaní z 22. februára 2018 mal okresný súd preukázané, že žalobca, ako dlžník podpísal a vyplnil body 1. až 5. žiadosti ako jednostranného právneho úkonu, ktorý je písomným návrhom na uzavretie zmluvy dňa 04. mája 2008 a žalovaný dňa 09. mája 2008 podpísal a vyplnil bod 6. predmetnej žiadosti a vystavil oznámenie, ktoré malo byť prijatím návrhu a teda uzavretím zmluvy. Keďže návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu (žiadosť - bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi) nie sú totožné, nemožno hovoriť o akceptácii návrhu (žiadosti) zo strany žalovaného, ale o novom návrhu, ktorý by mal byť žalobcom písomne prijatý alebo odmietnutý [§ 44 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“)]. V konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XX/XXXX a ani v konaní vedenom pod sp. zn. XXCsp/X/XXXX však nebolo preukázané, že by žalobca urobil ďalší písomný úkon, z ktorého by vyplynulo, že by takýto nový návrh žalovaného prijal. Okresný súd teda dospel k záveru, že nemal preukázanú existenciu dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán (je právne bezvýznamné, či zmena týchto údajov bola v prospech alebo v neprospech spotrebiteľa), a teda v dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je táto neplatná (§4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 40 ods. 1 OZ). Keďže v danom prípade strany sporu neuzavreli platnú písomnú zmluvu, sú povinné si vydať to, čo si navzájom plnili titulom bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu (§ 457 OZ, § 451 ods. 2 OZ). Z výpisov z účtu predložených žalovaným v spise sp. zn. XXC/XX/XXXX (čl. 38, 39, 40) jasne vyplýva, že žalobcovi bola celkovo vyplatená suma 1 759,48 Eur, pričom žalobca doposiaľ splatil sumu 2 823,89 Eur, teda zaplatil o 1 064,41 Eur viac oproti poskytnutej sume. Nakoľko však bola platne vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného, okresný súd nemohol žalobcovi premlčané právo v zmysle § 100 OZ priznať, a preto žalobu ako nedôvodnú v tejto časti zamietol, čo potvrdil aj krajský súd rozsudkom č. k. XXCo/XXX/XXXX-XXX z 22. mája 2019.

7. Okresný súd sa oboznámil aj so spisom vedeným pod sp. zn. XXC/XX/XXXX, z ktorého vyplýva, že hoci rozsudkom zo dňa 12. augusta 2014, bola žaloba zamietnutá, v dôsledku podaného odvolania, odvolací súd uznesením č. k. XXCo/XXXX/XXXX-XX z 31. marca 2016 tento rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že úvahy, ktorými sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia riadil sú protichodné, navzájom si odporujú a uložil mu povinnosť doplniť dokazovanie vo vzťahu k skúmaniu esenciálnych obsahových náležitostí Zmluvy č. XXXXXXXXXXX z 09. mája 2005 ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere a právne posúdiť zistené skutočnosti. Okresný súd uznesením č. k. XXC/XX/XXXX-XX z 06. decembra 2016 z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom (v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. XXCsp/X/XXXX označený ako žalovaný) konanie zastavil.

8. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa

môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je nevyhnutné v záujme eliminácie jeho možného zneužitia sledovať najmä jeho účel. Aj keď sa dá predpokladať, že bolo toto ustanovenie zamýšľané hlavne na podporu aktivít spotrebiteľských združení, ktorým iné majetkové nároky neprislúchajú, nie je vylúčené, aby bolo priznané aj spotrebiteľovi, ak porušenie práv alebo povinností stanovených právnymi predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (K. Csach: Štandardné zmluvy, 2009). Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení.

10. Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Okresný súd sa tak zaoberal otázkou či žalobca bol ten, kto si v danom prípade úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti. V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. XXCsp/X/XXXX je daná otázka nesporná, nakoľko žaloba žalobcu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia bola zamietnutá, čo bolo potvrdené aj odvolacím súdom. Úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti sa tak v danom prípade žalobcovi nedá pripísať.

11. Žalobca považuje za základné konanie, v ktorom si úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti, konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. XXC/XX/XXXX, pričom okresný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že úspech alebo neúspech strany sporu sa hodnotí podľa toho, či sa žaloba zamietla alebo sa jej vyhovel, či už v plnom rozsahu alebo len v časti. V prípade ak dôjde k zastaveniu konania, hovoríme o procesnom zavinení a nie o úspechu v spore. Teda aj napriek tomu, že okresný súd rozsudkom č. k. XXC/XX/XXXX-XX z 12. augusta 2014 žalobu zamietol, odvolací súd uznesením č. k. XXCo/XXXX/XXXX-XX z 31. marca 2016 tento rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nariadil mu doplniť dokazovanie. Okresný súd z dôvodu späťvzatia žaloby však dokazovanie nedoplnil a po predchádzajúcom súhlase udelenom samotným žalovaným 2./ (v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. XXCsp/X/XXXX žalobca) na pojednávaní konanom dňa 18. októbra 2016 (viď čl. 1 Pv 86 spisu XXC/XX/XXXX) konanie zastavil. V prípade ak chcel byť žalobca v spore, ktorý bol vedený na okresnom súde pod sp. zn. XXC/XX/XXXX úspešný, mal ako žalovaný vyjadriť nesúhlas so späťvzatím žaloby a mal trvať na pokračovaní v konaní.

12. Nakoľko nárok žalobcu uplatnený žalobou v konaní vedenom pod sp. zn. XXCsp/X/XXXX bol právoplatne zamietnutý a jeho obrane v konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XX/XXXX sa nedá pripísať úspech, nemožno žalobcovi (spotrebiteľovi) právo na finančné zadostučinenie priznať.

13. Okresný súd považuje za potrebné tiež poukázať na to, že žaloba, ktorou sa oprávnená osoba domáha primeraného finančného zadostučinenia sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané zadostučinenie je nástrojom satisfakcie, ktorej úlohou je vyrovnať narušenú rovnováhu v postavení toho kto právo spotrebiteľa porušil a dotknutej osoby - spotrebiteľa. Okrem satisfakčnej funkcie má primerané finančné zadostučinenie aj sankčnú povahu, pretože predstavuje pre toho, kto právo spotrebiteľa porušil finančnú ujmu zodpovedajúcu sume, ktorú musí titulom primeraného finančného zadostučinenia spotrebiteľovi zaplatiť; táto sankčná povaha primeraného finančného zadostučinenia má však vedľajšiu úlohu, pretože primárna je satisfakčná povaha primeraného finančného zadostučinenia. V uvedenej súvislosti okresný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001 z 18. októbra 2001, z ktorého okrem iného vyplýva „právna teória a prax sú zajedno v tom, že nárok na primerané finančné zadostučinenie je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy. Tento aspekt vyplýva už z podstaty tohto nároku, ktorý sa označuje ako zadostučinenie alebo satisfakcia, aby sa už v názve zdôraznila jeho imateriálna povaha“.

14. Sumu primeraného finančného zadostučinenia žalobca odôvodňuje sumou ktorú žalovanému preplatil (v prípade, ak by bolo právoplatne konštatované súdom, že ide o úver, ktorý je bezúročný a bez poplatkov) a sumou, ktorú si žalobca nárokoval voči žalobcovi v konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XX/

XXXX, pričom zo súčtu týchto súm si uplatňuje 60%. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nie je možné zamieňať s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Nárok na primerané finančné zadostučinenie nepatrí spotrebiteľovi len na základe toho, že si už z akéhokoľvek dôvodu nemôže viac nárokovať vydanie bezdôvodného obohatenia.

15. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 1 CSP. V prvoinštančnom konaní mal žalovaný plný úspech, a preto mu okresný súd vo výroku tohto rozhodnutia priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania okresný súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojitosti s § 255 ods. 2 CSP. Žalobca odvolaním napadal rozsudok okresného súdu v plnom rozsahu. Odvolací súd rozsudkom č. k. XXCo/XXX/XXXX-XXX z 22. mája 2019 rozsudok okresného súdu v zamietavom výroku v časti o zaplatenie sumy 1 064,41 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia žalovaného na úkor žalobcu potvrdil a v zamietavom výroku v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 1 140,00 Eur a vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. To znamená, že v odvolacom konaní mal žalobca úspech v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 1 140,00 Eur a žalovaný mal úspech v časti o zaplatenie sumy 1 064,41 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd tak vo výroku tohto rozhodnutia priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania len v rozsahu 50%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.